

EVROPSKÉ HOSPODÁŘSKÉ PRÁVO

Mezinárodní Regulace a Dohled

REGULACE / DOHLED / DOZOR

- **Regulaci (regulation) chápeme jako stanovení určitých podmínek a pravidel** podnikání na příslušném úseku regulace. Tato pravidla mohou být zakotvena nejen v zákonných normách a podzákonných normách³²⁴ národního práva, ale také v právu evropském a mezinárodním.
- **Kontrola** je obecným pojmem, který v sobě zahrnuje Dohled i Dozor.
- **Dohled/supervize (supervision) nad finančním systémem pak představuje kontrolu** dodržování pravidel činnosti, včetně případného vyvozování sankcí při neplnění pravidel a to nikoliv státem, ale institucí, na kterou je tato pravomoc přenesena - ČNB
- **Dozor** – vykonávaná kontrola státem, či jeho orgány
- NA FINANČNÍM TRHU mluvíme tedy zejména o DOHLEDU

MEZINÁRODNÍ DOHLED

- Systém tří tzv. „Core principles“
 - **Basilejský výbor pro bankovní dohled (BCBS)**
<http://www.bis.org/bcbs/about.htm?m=3%7C14%7C573>
 - a** Klíčové principy pro efektivní bankovní regulaci, Financial stability institute
 - + Financial Stability Board - monitoruje a dává doporučení týkající se globálního finančního systému. Podporuje mezinárodní finanční stabilitu.
 - **Mezinárodní asociace orgánů dohledů v pojišťovnictví a (IAIS) a** Klíčové principy pojišťovnictví
 - **Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO) a** Cíle a principy pro oblast kapitálových trhů a jejich regulace
- Napříč spektrem
 - **Finančně-akční výbor proti praní špinavých peněz (FATF) a** jeho 40 doporučení

BCBS A FSB -> G-SIB

- Global systemically important banks

http://www.financialstabilityboard.org/wp-content/uploads/r_141106b.pdf

- total loss-absorbing capacity (TLAC) – Pravidlo kapitálové přiměřenosti – pomáhá budovat vyšší kapitálové rezervy za účelem připravenosti reagovat na krizové situace

? Přeregulace - OVERKILL ? Pro GSIB, které jsou také EU významné banky a to kvůli novému robustnímu MREL (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities od roku 2019). MREL je založen na stejném principu, ale trochu jinak se vypočítává.

DŮVODY ZVÝŠENÉ REGULACE A DOHLEDU

- **SYSTEMIC REGULATION and SUPERVISION - systémové riziko,**
- **CONSUMER PROTECTION - riziko zneužití trhů (market abuse),**
- **PRUDENTIAL REGULATION and SUPERVISION - regulace obezřetného podnikání finančních institucí a dohled nad nimi**
- **zneužití dominantního postavení**
- **asymetrie informací**

K těmto tržním selháním lze přiřadit ještě další důvod, a to

- **riziko trestněprávní, zejména ve smyslu legalizace výnosů z trestné činnosti.**

EVROPSKÁ REGULACE A DOHLED

Obecně k regulaci v rámci EU

- Primární prameny
- Sekundární prameny
 - Směrnice
 - Nařízení
- Judikatura ESD

HLAVNÍ OBLASTI HARMONIZACE

- Poskytování finančních služeb
- Regulace a dohled nad finančními trhy
- Měnová regulace

DOHLED NAD KONGLOMERÁTY

- Systém obezřetného dohledu v rámci Evropské unie je založen na principu tzv. domovské země, kdy dohled nad mezinárodně působící finanční institucí je prováděn prostřednictvím orgánu dohledu domovské země, tedy země registrace/licence mateřské finanční instituce, oproti jejím pobočkám zřizovaným v jiných státech – hostitelských
- finanční instituce mohou otvírat a provozovat pobočky bez právní subjektivity v jiných zemích EU, aniž by k tomu potřebovaly souhlas nebo povolení hostitelského státu – evropský pas.

KOLEGIA DOHLEDU

- existovala již od 80 let 20 století ve formátu ad hoc
- zásadním krokem pro kolegia dohlížitelů byla úprava vztahů mezi domovskými a hostitelskými orgány dohledu vytvořena novelou směrnice CRD III
- Národní dohlížitelé úzce spolupracují v rámci těchto kolegií a ta jsou povinně zřizována pro veškeré významné finanční instituce,
 - dohledový orgán, který vykonává dohled na konsolidovaném základě (vedoucí dohlížitel) nad evropskými konsolidačními celky má povinnost vytvořit kolegium dohlížitelů a informovat ESA o činnostech kolegia. Členové kolegií nejsou jen dohledové orgány, kde působí dceřiné společnosti významných finančních institucí, ale také dohledové orgány, kde působí jejich významné pobočky.
- Evropský konsolidační celek je skupina evropské ovládající banky a skupiny evropské finanční holdingové osoby.

KOLEGIA DOHLEDU II

- Řešení sporů uvnitř kolégií – ESA a nebo Společný výbor evropských orgánů dohledu
- Pokud tedy jeden národní dohledový orgán nesouhlasí s jednáním jiného dohledového orgánu, vstupuje do řešení těchto „sporů“ ESA, která stanoví lhůtu k mediaci a funguje jako zprostředkovatel. Pokud se dohody nedosáhne, ESA pro vyřešení sporu závazně rozhodne směrem k dohledovému orgánu a jeho povinnosti něco vykonat nebo se nějakého jednání zdržet. Pokud se však ani poté národní dohlížitel, adresát rozhodnutí orgánu ESA neřídí, může být přijato rozhodnutí směřující přímo pro danou finanční instituci

MAKRO: ESRB - FRANKFURT

- skládá se z pěti útvarů (Generální rada, Řídící výbor, Poradenský vědecký výbor, Poradní technický výbor a Sekretariát).
- analýza a sledování rizik s jejich včasnou identifikací. Prostředkem k tomu je možnost vydávání varování a doporučení jakožto opatření směřující ke zmírnění rizik
- Doporučení ESRB nejsou sice právně závazná, ale jedná se o jistou formu regulace, která disponuje mechanismy, jako jsou „konej nebo vysvětli“ (act or explain) a „naming and shaming“, které jsou zaměřeny právě na dodržování doporučení. Mechanismus „naming and shaming“ je mechanismus, který je známý z praxe OECD Tento mechanismus vychází z čl. 17 odst. 1 Nařízení ESRB. Adresát doporučení (Komise, jeden nebo více členských států, jeden nebo více ESA orgánů, jeden nebo více národních dohledových orgánů) je povinen informovat ESRB a Radu o přijatých opatření po obdržení doporučení nebo musí zdůvodnit svou nečinnost. Pokud ESRB není spokojena s konkrétním jednáním nebo vysvětlením, může o věci bezodkladně informovat Radu nebo ESA.
- OECD tento mechanismus využívá při identifikaci daňových rájů nebo v rámci boje proti praní špinavých peněz. Viz. např. "Name and shame" can work for money laundering. *OECD*

MIKRO - ESA

- Board of appeal
- Joint Committee
- EBA – EIOPA - ESMA

EU AGENCIES

- **Evropský výbor pro systémová rizika (European Systemic Risk Board, ESRB)** obezřetnostní dohled z makroekonomického pohledu. Naming and shaming, nikoliv závazné rozhodnutí. Problém nezjištěných rizik, nebo na druhé straně falešných varování -> pokles reputace.
- Výbor evropských orgánů bankovního dohledu (CEBS) nahrazený **Evropským orgánem pro bankovníctví** (European Banking Authority, EBA),
- Výbor evropských dozorových orgánů nad kapitálovým trhem (CESR) **Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (European Securities and Markets Authority, ESMA) a**
- Výbor evropských dozorových orgánů nad pojišťovnami a zaměstnaneckými penzijními fondy (CEIOPS) nahrazený **Evropským orgánem pro pojišťovníctví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA)**